

תוכן עניינים כללי

כרך א שנות המפנה: ממיעוט מודר למיעוט מועדף

יחידה 1 יהודי צפון אפריקה בעת החדשה – הדרמה הקולוניאלית
יחידה 2 תולדות יהודי תוניסיה

כרך ב שנות ההתבססות: מודרנה ורפורמיזם

יחידה 3 מדיניות לאומית-עברית מול מודרניות צרפתית
יחידה 4 הרפורמיזם היהודי-הלאומי במבחן: העיתון ל'אווניר אילוסטרה
בקזבלנקה בשנים 1925-1936
יחידה 5 יהודים ומוסלמים בתוניסיה: בין קולוניאליזם צרפתי ללאומיות
תוניסאית בין שתי מלחמות העולם

כרך ג שנות ההכרעה: לאומיות ומלחמת העולם השנייה

יחידה 6 הציונות בצפון אפריקה
יחידה 7 יהודי צפון אפריקה במלחמת העולם השנייה

תוכן העניינים

13	פתח דבר
	יחידה 1: יהודי צפון אפריקה בעת החדשה - הדרמה הקולוניאלית
17	הקדמה
21	פרק 1: הקולוניאליזם כתופעת יסוד
22	קולוניאליזם
23	הקולוניאליזם באלג'יריה
30	הקולוניאליזם בתוניסיה
34	הקולוניאליזם במרוקו
37	הדיון הפוסט קולוניאלי
38	קולוניאליזם ומודרניזציה
40	קולוניאליזם, מודרניזציה ויהודים - קווי היסוד
	פרק 2: דפוסי הקיום של הקהילות היהודיות בצפון אפריקה
42	ערב הכיבוש הקולוניאלי
42	הקדמה
42	הדמוגרפיה
44	בין היהודים לשלטון - המעמד המשפטי של היהודים
45	ארגון הקהילה
47	הבסיס הכלכלי של הקיום היהודי
53	תהליכי שינוי ערב הכיבוש הקולוניאלי
57	פרק 3: שינויים בדפוסי הקיום היהודי בצפון אפריקה בתקופה הקולוניאלית
57	הקדמה
58	שינויים בארגון הקהילה
60	הקמת הקונסיסטוריות באלג'יריה

67	הקמת מועצת הקהילה היהודית בתוניס
73	ארגון הקהילה היהודית במרוקו
78	פרק 4: שינויים במעמד המשפטי של היהודים בתקופה הקולוניאלית
78	אלג'יריה - צו כרמיה 1870
86	השלכותיו של צו כרמיה
88	המעמד המשפטי של יהודי תוניסיה
93	המעמד המשפטי של יהודי מרוקו
94	השינוי במעמד המשפטי בשלוש הארצות - מבט משווה
96	פרק 5: שינויים דמוגרפיים
96	הקדמה
97	ממדי האוכלוסייה היהודית
102	תפרוסת גיאוגרפית ויישובית
108	פרק 6: בסיס הקיום הכלכלי - שינויים בתקופה הקולוניאלית
110	אלג'יריה
114	תוניסיה
123	מרוקו
127	סיכום
129	פרק 7: מערכת החינוך
129	החינוך היהודי בתקופה הטרומ קולוניאלית
131	מערכת החינוך הציבורית הקולוניאלית
132	מערכת החינוך של האליאנס
135	תנאי הלימוד
136	סגל ההוראה והמשימה התרבותית
139	תכני הלימוד
140	הבנות באליאנס
143	האליאנס כמסגרת חברתית
145	האליאנס והעברית
147	תפקידה וחשיבותה של האליאנס - סיכום
148	המודרניזציה של החינוך המסורתי
149	חינוך בעידן של תמורות - סיכום

150	פרק 8: המרחבים החדשים
150	המרחב האישי - הבית
153	פתיחת המרחב היהודי הציבורי
164	פרק 9: חיי הרוח והתרבות
164	מבט כללי
170	העיתונות היהודית
175	היצירה הרבנית
180	הספרות היפה והשירה
180	הספרות היפה בערבית־יהודית בתוניסיה
183	הספרות היהודית בשפה הצרפתית
188	פרק 10: הפעילות הציבורית של היהודים
188	מבט כללי
191	הבונים החופשיים
192	הפעילות במפלגה הסוציאליסטית
195	הפעילות הקומוניסטית
199	חלקם של היהודים בפעילות הלאומית בצפון אפריקה
202	הפעילות היהודית במרחב הציבורי - סיכום
203	הפעילות הציבורית והפוליטית במרחב היהודי
210	פרק 11: יחסי היהודים עם סביבתם
210	מאפייני היחסים עד הכיבוש הקולוניאלי
211	להבנת השינויים שחלו ביחסים בתקופה הקולוניאלית
213	אופייה והרכבה של החברה
215	האנטישמיות הקולוניאלית הצרפתית
222	פוגרומים בעת החדשה
227	מבט משווה על ארצות המגרב
	פרק 12: מלחמת העולם השנייה ותהליכי הסיום של הנוכחות היהודית
228	בצפון אפריקה
228	ממלחמת העולם השנייה ועד עצמאות המגרב - הפרדוקס הגדול
232	תהליכי התמעטות האוכלוסייה היהודית במגרב
236	סיכום - הדרמה של הקיום היהודי במציאות הקולוניאלית
237	ביבליוגרפיה נבחרת

יחידה 2: תולדות יהודי תוניסיה

245	הקדמה: פול סבאג – האיש ומחקרו / חיים סעדון
251	פרק VI: ערב שלטון החסות
252	אזרחים וזרים
256	חלוקת האוכלוסייה היהודית
259	הפעילות הכלכלית
263	פרשת באטו ספז (Batou Sfez)
266	לקראת שוויון זכויות
269	מנהגים והרגלים
269	שפה וכתב
270	לבוש ותכשיטים
274	הבית והריהוט
274	חיי הדת
275	מאגיה וגירוש שדים
276	חיי הקהילה
280	אישורי חסות
283	פרק VII: מהסכם ברדו (Bardo) ועד מלחמת העולם הראשונה
283	שינויים חברתיים
290	המהפכה החינוכית
294	המהפך התרבותי: מתרבות אחת לאחרת
302	ההתיישבות הצרפתית והאנטישמיות
306	הדרישות הראשונות של היהודים
307	החלת המשפט הצרפתי
309	רכישת האזרחות הצרפתית
310	דרישות היהודים ודעת הקהל
317	מתן האזרחות הצרפתית ליהודים
319	המוסדות הקהילתיים
326	צעדיה הראשונים של התנועה הציונית
330	המלחמה שבין השנים 1914–1918

333	פרק VIII: בין שתי המלחמות
333	החלת האזרחות הצרפתית
338	הגידול הדמוגרפי והמבנה החברתי
346	התרחבות החינוך וההתמערבות
355	שינויים בתא המשפחתי
358	התרחקות מהשפה העברית ומהיהדות
363	זרמים רעיוניים
363	נטיית ההתבוללות
365	הדבקות במסורת
366	הציונות
368	המרקסיזם-לניניזם
370	היהודים האיטלקים
374	חיי הקהילות
379	ביבליוגרפיה נבחרת
389	רשימת בעלי זכויות היוצרים